

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy hóra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, október 30.

Alaptalan félelem.

A csend és nyugalom, melyet lassu visszatérésében Európáshoz annyira megriasztott a magyarországi királypuccs, ismét helyreáll, még pedig olyan gyorsan, mint a milyen gyorsan megriadt. Nem is csoda, ha ebben a nagy politikai idegességben, amely az európai helyzetet jellemzi, a meglepetésszerűen jelentkező Károlypuccs akkora kavargást idézett fel. A magyar ex-király visszatérése a legjobban Csehszlovákiát és Jugoszláviát riasztotta meg. A közvetlen nagy veszélyt ez a két állam látta, még pedig akkora meggyőződéssel, hogy nyomban elrendelték a mozgósítást s a harci kedvük mutatta, hogy a Magyarországon keletkezett zavaros helyzet azért sincs ellenükre, mert ebből a kavargásból a nagy szláv politika kövér halait esetleg könnyűszerrel lehetne kifogni. Benes korábbi politikai vereségeiért is szives készséggel rajta volt, hogy azonnal akcióba lépjen és Jugoszláviával karöltve bevonuljon. A szerbek már népgyűlésen is követelték Magyarország szigorú megbüntetését, annál is inkább, mert szerintük a magyar kormány részben a királypuccsban. Ugy a csehek, mint a szerbek sietve és lázasan érdeklődtek, hogy Románia készen áll-e a bevonulásra?

Románia azonban, amint azt most már tisztán láthatjuk, megőrizte nyugalmát és mindenestre tisztában látott az eseményekbe, mint a kisanant másik két tagja. Románia a magyar kormány magatartását is jobban ismerte, mint szövetségesei és így bizott abban, hogy elég erős lesz arra, hogy a kicsapott hullámokat medrükbe visszaterelje. Románia bizott és bizalmában nem csalódott. Nálunk nem verték félre a harangokat és nem zavarták fel az ország nyugalmát. És az események mutatják, hogy arra nem is volt semmi szükség. Még csak az osztrák köztársaság nyugtalanlankodott nagyobb mértékben. Alarmirozta hadseregét, de ekkor kitért, hogy ott a hadsereg nagy része és a tisztikar csaknem egészében inkább monarchista, mint köztársasági, aminthogy a volt császár első testőrsége is osztrák osendőrségből telt ki.

A királypuccs tehát Európa nyugalmát csak pillanatra zavarta meg. A szomszédállamok közül Románia figyelő állásából meg se mozdult és a nagyantant alig ért rá a tiltakozásra, a magyar kormány már gyorsan tette kétszen hiúsította meg az időszertlen, a tájékozatlan és könnyelmű kísérletet. A rend és nyugalom zavar nélkül tér vissza s Magyarország ma már nem vádolható az-

zal, hogy a trianoni békét megszegte, vagy megszegni akarja. Az kétségtelen, hogy a béke érdekében még sok minden vár elintézésre Európában és sok kérdés bölcs és higgadt megfontolásra vár, de fegyveres elintézésnek komoly hívei nincsenek.

Románia és Károly exkirály kirándulása.

(Take Jonescu elintézettnak tekinti a Karlista-puccsot.)

BUCURESTI. Tegnap este minisztertanács volt, melyen Take Jonescu külügyminiszter hosszú expozét terjesztett elő a magyarországi viszonyokról. A külügyminiszter expozéja után a minisztertanács megállapította, hogy Románia a szövetségeseikkel együtt a legelhatározottabb lépésekre is kész, hogy a Habsburgok detronizálását előmozdítsa. A minisztertanács leszögezte, hogy a magyar ügy végleges rendezése Közép-Európa békéjének és nyugalmanak érdeke. A minisztertanács ezután azt a határozatot hozta, hogy miután Károlyt letartóztatták, továbbá katonai lépéseket nem tartja szükségesnek. Take Jonescu rendelkezésére bocsátotta a kormány tagjainak azokat a jelentéseket, a melyeket a puccs különböző frázsairól kapott. Közölte, milyen intézkedéseket tett a nagy és kisanant a kalanddal szemben. A külügyminiszter expozéja végén kifejezte azt a véleményét, hogy Ma-

A súlyos gazdasági helyzet a tökéletes békét és nemzetközi egyetértést parancsolja, amely általános érdek. Minden nehézségnek a béke jegyében kell megpildásra találni. És aki ezt megzavarja, büntetés nélkül nem teheti.

gyarország most már a gyógyulás útjára fog lépni, mivel az összes államok egyhangulag követelik a Habsburgok detronizálását. Ezt a megoldást el fogjuk érni anélkül, hogy intervencióra lenne szükség. Románia el volt határozva résztvenni a katonai akcióba, melyet a nagy és kisanant akart indítani Magyarország ellen, de most már minden valószínűség szerint erre sor nem fog kerülni.

BUCURESTI. Averescu miniszterelnök és Take Jonescu külügyminiszter tegnapi kihallgatásukon megtették előterjesztéseiket a királynak a magyarországi eseményekkel kapcsolatos intézkedésre vonatkozólag. A király hozzájárult az előterjesztésekhez.

BUCURESTI. A Károly puccsal kapcsolatban előtérbe jutott Magyarország lefegyverzésének problémája. A kormány megkezdte a kellő intézkedéseket, hogy szükség esetén két korosztályt azonnal behívasson.

Az igazságügy miniszter erdélyi utjáról.

(Meghonosítják a királyságban a közjegyzői intézményt.)

BUCURESTI. Az *Universul* munkatársa kérdést intézett Antonescu igazságügyminiszterhez, hogy milyen tapasztalatokat szerzett erdélyi körútján. A miniszter a következőket válaszolta:

A legjobb benyomásokkal jövök Erdélyből. Állithatom, hogy az erdélyi tisztviselők, úgy a régiek, mint a királyságból kinevezettek, a legnagyobb komolysággal és közmegelegedésre dolgoznak. Nem szabad elfelejteni, hogy azoknak a hivatása nem valami könnyű, akik az erdélyi törvényeket nem ismerték. Intézkedtem egyébként aziránt, hogy az erdélyi fontosabb törvényeket és jogi kommentárokat mielőbb átültessék román nyelvre. A mi az ügyvédi kar egységesítését illeti, már kifejtettem, hogy a csatolt területeken lévő ügyvédi kamarák tartoz-

nak felvenni tagjaik közé a királyságban lévő ügyvédeket és viszont. Azonban ne hogy kijátszások történjenek azáltal, hogy olyan egvének, akik Erdélyben az ügyvédi kamarába felvehetők nem lennének, felvétessék magukat a bucaresti ügyvédi kamarába és onnan aztán áthelyezését kérjék, szükségesnek tartom, hogy a bucaresti kamara szigorú ellenőrzést gyakoroljon.

A jövő terveire vonatkozólag elmondotta a miniszter, hogy a közjegyzői intézményt, amely eddig a királyságban nem létezett, ott is meghonosítja mielőbb. Azonkívül a legközelebbi ülészakban javaslatot fog előterjeszteni a polgári és büntető eljárás, továbbá a polgári törvénykönyv módosítása iránt.

A kilakoltatást a járásbíró végzi.

Fontos rendeletek lakásügyekben.

Az aradi lakáshivatalhoz ma több, igen nagyjelentőségű rendelet érkezett a bucaresti központi lakáshivatal igazgatóságától. Az egyik rendelet kimondja, hogy bár milyen körülmények között kilakoltatási végzést csak a járásbíróhoz hozhat. Egy másik rendelet szerint ugyancsak a járásbíró hatáskörébe tartozik a bérleti szerződések felbontásának joga. Eddig a lakásbizottság ülésein a felek nem képviselhetők magukat, azonban egy most érkezett rendelet szerint ezután a lakásbizottság, illetőleg a bérbeadó bizottság ülésein a feleket képviselő ügyvédek is részt vehetnek és képviselhetik feleik érdekeit. Egy szintén most érkezett rendelet szerint a gyártelepek és helyiségek bérbeadásához nem szükséges a lakáshivatal közbejöttje, hanem teljesen magán megegyezés alapján is bérbeadhatók.

Hamis pénzzel akarták adósságaikat kifizetni.

BUDAPEST. Hét budapesti ismert pénzemberről a rendőrség büntügyi zárlatot irogatosított, mert a pénzemberek több millió értékű hamis pénzt akartak forgalomba hozni. A följelentő Müller Rezső bécsi bankár, akit Milch Dezső, Guttmann Arnold, Stern Samu, Arányi Béla, Kányai Elemér és Milch István budapesti pénzemberek csödbe kergettek. Müller Rezső följelentése szerint ugyanis Stern Samu nagykereskedő kétféle milliószázézer osztrák koronáért kétféle millió magyar koronát vett Müller R.-cégtől azzal, hogy a kétféle millió koronát Budapesten fizeti ki. Két-három nap múlva Müller budapesti fiókjánál megjelent a Milch és Guttmann bankbizományos cég Milch István nevű belfüggetlen és egymillió kétszázézer koronát akart kifizetni Stern Samu adóssága fejében. A Müller-cégnél gyanúsak találták a pénz felülbélyegzését és csak azzal a feltétellel fogadták el, ha azt a Kereskedelmi Bank beváltja. Próbaképpen át is küldtek a Kereskedelmi Bankba egymillió koronát, ahonnan rövidesen meg is jöttek a válasszal, hogy a pénz hamis. A bankcég bizonyosságot akart szerezni arról, hogy a pénz lényegesen hamis-e, ezért az egész összeget átvittek az államnyomdába, ahol a hivatalos szakértők is megállapították, hogy az ezresek egytől-egyig hamisak. A hét pénzember ellen hamispénz forgalombahozatala címén indult meg az eljárás.

Irodalom és művészet.

* **Heti műsor.** Hétfőn: A buta ember. C. bérlet. Kedden d. u.: Molnár és gyermeke. Este: A kék mazur. A. bérlet. Szerdán: Koldusdiák. B. bérlet. Csütörtőn: Énekek éneke és hangverseny a Kulturpalotában. Pénteken: Énekek éneke és hangverseny a Kulturpalotában. Szombaton: Faust. C. bérlet. Tiron Sylvia felléptével. Vasárnap d. u.: Buzavirág. Este: Szerencsetánc. A. bérlet. Hétfőn: A nagyságos asszony táncosa. B. bérlet. Francia bohózat, bemutató előadás.

* **A buta ember.** Szentes Béla nagy sikerű aratót újdonsága hosszabb pihentetés után holnap hétfőn ismét színe kerül a bemutató szereposztásában.

* **Kék mazur.** Koldusdiák. Két hatalmas zeneszerző Millöcker és Lehár Ferenc kiváló alkotásai dominálják a hét operett műsorát. Kedden a Kék mazurt, szerdán a Koldusdiákot ismétlik meg az ismert elsőrangú szereposztásban.

* **Molnár és gyermeke.** A színészetnél egy fél évszázad óta tradíció, hogy minden nyelvű színészet Mindszentek napján egyértelműleg a Molnár és gyermeke színművet adja elő. Aradon kedden délután 3 és fél órakor szintén a Molnár és gyermeke kerül színe a főszerepekben Mágori, Keleti, Gömör, Benkőné, Selmecey, Kallós, Sipos, Gyarmati, Ács, Ladiszlay.

* **A város képviselőháza.** Dr. Nedelcu Miklós alpolgármester, dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató és Arzenovics Gyula volt aradi pénzügyigazgató ma a város megbízásából meglátogatták Minisan Cornélnak a Josif Vulcan-középiszkolmban levő képképzőművészeti és a városi múzeum részére több képet vásároltak. Minisan Cornélnak kiállítása november hó 4-én zárul be.

* **Énekek éneke.** November hó 3. és 4-én a Kulturpalota nagytermében fon-

los zenei esemény játszódik le. Csányi Mátyásnak bibliai pastoraleját adja elő a színtársulat énekes személyzete a Filharmoniai társaság tagjainak közreműködésével. Az estély iránt az aradi műértő közönség körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. A bevezető beszédet dr. Vágvolgyi Lajos, a jeles hitszónok tartja. Az oratoriumot hangverseny előzi meg, melyen részt vesznek Róna Dezső, Barics Gyula, Szabó Gyula, Várady Margit és a megerősített színházi zenekar. Jegyek ezen hangversenyre a téli színházban kaphatók.

* **Tiron Sylvia — Margaretha.** Szombaton kerül színe az idényben új bemutatással Faust opera C. bérletben. Tiron Sylvia először éneklő Margaretha szerepét míg a többi főszerepeket Halmos Mici, Ocskay, Róna, Ladiszlay éneklők.

* **Achron, a fiatal orosz zongorista** fenomén nálunk is hangversenyezni fog november 15 és 17-ikén. Jegyek előjegyezhetők Blochnál. Műsor már megtekinthető.

* **Waldbauer — Kerpely** vonós-négyes november 9 és 10-ikén Aradon hangversenyez a Kulturpalotában. Jegyek Blochnál.

* **Filharmonikus hangverseny.** Holnap, hétfőn este tartják meg ez idényben első hangversenyüket az aradi filharmonikusok. Karmester Unger Mór.

* **Gonda Ernő** Színház c. hetilapjának 5-ik száma változatos tartalommal, művészi mélynyomású fényképpel jelent meg. Főbb közleményei: Szép Ernőnek egy kis írása, A színházról, Szőke Pista pletykái, Innen-onnan, A Reichsladli herceg (Sasfiók) mint operette, Regényfolytatás, A Színház rejtvénye és

a városi színház heti színlapja. Mindenütt kapható.

* **MOZI Hedda Gabler második része az Apollóban.** A kiváló Ibsen drámának, amelynek első része óriási sikert aratott két napos bemutatóján, a második részét vetíti vasárnap az Apolló. Ibsen a második részben mesterien bonyolítja cselekményét és kérielhetetlen erővel látjuk a tragédia bekövetkezését. Hedda súlyos csapások alatt török csak meg, miközben nem egyszer őszinte érzelmeivel korbácsol fel morál nélküli önzésben. A remek dráma a neki teljesen megfelelő kiállításban kerül bemutatásra. A második rész fokozott mértékben nyújt alkalmat a gyönyörű olasz művésznőnek, Itala Almiranti Manzininak hatalmas művészete ragyogtatására. A második rész szintén két napig és pedig vasárnap és hétfőn kerül bemutatásra.

* **Az éjfélt futár utóljára az Urániában.** A Pathé filmgyár kibűnő képének, az ötfelvonalos rejtélyes történetnek utolsó bemutatása lesz vasárnap az Urániában. Az éjfélt futár minden tekintetben a szezon egyik legremekesebb alkotása volt, ami kifejezésre is jutott ama nagy sikerben, amelyet két napon át aratott. A Pathé filmgyár valóban nagyszerűen oldotta meg feladatát, amit ennek a nem mindennapi mesének a feldolgozása adott. A főszerepben pedig egy kivételes művész tehetségében gyönyörködhetett a közönség. Franck Kennan Amerika legnagyobb művésze Európa kedvence is. Hétfőn az Uránia új műsort vetít „Emir” címen, amelyet azonban csak egy napig tart műsoron az Uránia. Csodálatba ejtő cirkuszjelenetek ejtik bámulatba a néző figyelmét, melyben „Emir” a csoda okos lónak nagy szerepe van. A kitűnő kiállítás és nagyszabású drámának nagy sikert lehet jósolni.

* **November 1-én szenzációs műsor az Apollóban és Urániában.** November 1-én az Apolló színházban báró Földes

József gyönyörű romantikus költeménye „A megfagyott gyermek” kerül bemutatásra. Sas Ede, a kiváló író írta filmre és az Atlantic filmgyár márkája viseli a művészi rendezést. Külön érdekessége a filmnek, hogy a szereplők között van az aradi színtársulat újonnan szerződött közkezdett művésze, Inke Rezső és a felesége, I. Linke Ilona. Laticka szerepét a bájos kis Szécsi Ferkó alakítja, ki nemrég a Névtelen vár című filmen bájos és istenadta tehetségével brillírozott. Az Uránia színház Montgomery kedves gyermekregényét a Gyermekszívet vetíti, melyet Pakots József dolgozott fel filmre. A kiállítás a Star filmgyár remekműve. Mindkét műsor három napon kerül bemutatásra.

Másodszor elfogott gyilkos.

A magyar fővárosban, mint annak idején jelentette az Aradi Közlöny, meggyilkoltak és kiraboltak egy Breitner Laura nevű magános nőt. A rendőri nyomozás nagy apparátussal indult meg, de sokáig nem vezetett eredményre. A budapesti államrendőrség végül megállapította, hogy a gyilkos Székely Kálmán 30 éves oradea-marei születésű pincér, aki Breitner Lauránál albérlésben lakott. Most — mint Bécsből jelentik — ott letartóztatták Székelyt. A börtöndjében kivágott újságcikkekre akadtak, amelyek a gyilkossággal foglalkoznak. Kihallgatása során mindent tagadott és azt hangoztatta, hogy most másodszor fogták el ártatlanul. Először Budapesten tartóztatták le, de mivel alibit tudott bizonyítani, szabadon bocsátották.

Érdeklőségek

a zürichi valutaesalóról.

Budapest. A modern banktechnika előhaladásával a bankcsalások is egyre raffináltabbakká válnak. Folytonosan újabb és újabb eszközökre van szüksége a büntett elkövetőjének, hogy kijátssza a bankellenőrzést, viszont a bankoknak is egyre nagyobb óvatosságot kell tanúsítaniuk, hogy bonyolult mammutszervezeteikben ne követhessen el valaki visszaélést, különösen a mai körülmények között, a midőn többnyire csak a véletlen útján jönnek rá a bankok arra, hogy egeysek visszaéltek bizalmukkal. Kivételben, gondolatban és ötletességben mindenesetre újszerű az, a mit Schäffer György követett el, a ki megkontreminalta a magyar koronát és hausset akart csinálni az osztrák koronában, hogy így, — mivel más cégek a pénzt közben osztrák koronába fektette be — egyik napról a másikra százazreket keresen. Ha a kivitt és a gondolatot illetőleg Schäffer urat illeti a pálmá, ötletesség tekintetében mégis megvonják tőle az elismerést a budapesti devizaszakértők.

Szakemberek véleménye szerint ugyanis Schäffer ott tévedett, hogy azt hitte, százmilliókkal kell spekulálnia Zürichben. Ha történe-

tesen tizmillió korona eladásáról adott volna fel körtáviratokat, valószínű, hogy több esetben sikerült is volna a korona elleni aknamunkáját eredménnyel kamatoztatnia. Budapesten azonban valószínűnek tartják azt, hogy a zürichi devizasztályok vezetői e táviratok látára először maguk adtak el budapesti kifizetést, hogy mindenki mást megelőzve, ők keressenek legbiztosabban az üzletben és e ravasz zürichi bankdirektorok üzleti praktikájának eredménye, hogy a korona 0.70-re csuszott le. A szakemberek szerint Schäffer egész akcióját megakadályozhatta volna a posta, ha a táviratot felvevő tisztviselő tapasztaltabb és előrelátóbb lett volna. Ennek a tisztviselőnek ugyanis tudnia kellett volna azt, hogy mint minden nagy banknak, úgy a Hitelbanknak is, külön táviróállomása van és összes táviratát innen adja fel. De ha már jelentkezett a postánál is valaki ilyen táviratokkal, pusztán elővigyázatosságból legalább a cégbélyegzőnek rajta kellett volna lennie a távirati blankettán, hiszen más jelentéktelen ügyekben akárhányszor kívánják is a blankettán cégbélyegzőt. Itt meg lehetett volna fogni az egész dolgot és a táviratok nem kerülhettek volna el Zürichbe.

De nem lehet különben megaka-

dályozni az ilyen megbízások effektuálását már azért sem, mert a devizaüzletben nincsenek titkos kulcsok, code-ok. Sem a magyar, sem a zürichi bankközi forgalomban, devizaüzletben nincs ily szokás. Érdekes azonban, hogy éppen két héttel ezelőtt a Schweizerische Bank tudatta körlevélben a vele összeköttetésben álló intézetekkel, hogy devizaüzletekkel kizárólag code-táviratok alapján bonyolít le. A code szöveg német nyelvű és például: „Verkaufet 1 million Juge Kronen”, code-ban így hangzik: „Tenor Aurov.”

A bankközi forgalomban eddig nagyobb távirati szédelés nem fordult elő és nem is volt szükség ebben az üzletágban a code-okra. De már azért sem volt ilyesmire szükség, mert a távirati összeköttetés oly gyors, hogy a megbízás perfektuálása esetén sem történhetett volna nagyobb baj, vagy veszteség. Például Zürichbe és vissza egy távirat 12 óra alatt járja meg az utat.

Előfordul az is, hogy Zürichben reggel 8 órakor feladott távirat még a tőzsde megnyitása előtt van Budapesten. De mint a mostani eset igazolja, ha tényleg effektuáltak is volna a megbízások legnagyobb részét, abból az érdekeltekre nézve csak százezer koronás differenciák származtak vol-

na. Tulajdonképpen a kérdés súlypontja nem is annyira a veszteségen van, mint a valutaáringadozáson.

Rejtély, hogy Schäffer, aki tizenhét és fél éves korában végezte el a kereskedelmit és rögtön belépett a Belvárosi Takarékpénztárba, most mindössze tizenkilenc éves, miért szánta rá magát erre az egész bonyolult manipulációra? Dolgozott ő az anyja pénzén a tőzsdén is, az anyja folyószámláján vett legutóbb bucaresti és prágai kifizetést, havi jövedelme tulajdonképpen egyúttal pontosan négyezer korona volt, hatszobás lakásban lakott, baldachinos ágyban aludt, tehát látszólag semmi oka nem volt, hogy összeütközésbe jöjjön a törvénykönyvvel.

Nagy szenvedélye volt a mozi. Ha valami szabad ideje volt, rögtön moziba szaladt, első sorban azokba, ahol detektív-drámákat játszottak. Ugyilátszik, fiatal és beteges idegzetűre nagy hatással lehettek az izgalmas detektívfilmek. Ezenkívül bujta a könyveket, tanult franciát és gyakran sopánkodott azon, hogy miért kell neki oly kevés fizetésből megélnie. Lassankint behajszolta magát abba a gondolatba, hogy nem érdemes dolgozni, gyorsan kellene pénzt szerezni és ezzel jól élni valahol.

A bankok forgalmi adója.

Kétféle rendszer az adóterhelésről.

BUCURESTI. A pénzügyminiszterium most kibocsátott rendelkezéssel a bankok által levendő forgalmi adó befizetését szabályozza. A rendelet szerint a bankoknak, hitelintézeteknek és pénzváltó üzleteknek a szoros értelemben vett bankügyletek után a folyó év szeptember havára eső forgalmi adót egyelőre ideiglenes általános összegben kell befizetniük. Az általános összeget a bankügyletekből a megelőző évi mérlegben szereplő bruttó nyereségnek egy havi részével kell számítani és befizetni. Azoknak az intézeteknek, melyek áruüzletek lebonyolításával is foglalkoznak, a forgalmi, illetőleg — ha ilyen cikkeket is adnak el — a fényüzési adót az eladási ár végösszegétől kell befizetniük. Az adó alapját természetesen a folyó évi szeptember havi áruforgalom összege fogja képezni. Azoknak az intézeteknek, melyek a közelmúltban alakultak és szeptember elsejéig még nem készítették mérleget, a bankügyletek után szeptember havára eső forgalmi adót a könyveik alapján mutatkozó összeg után kell megfizetniük. Ha áruüzletekkel is foglalkoznak, ugyanúgy kell eljárniuk mint a régebbi intézeteknek vagyis a szeptemberi áruforgalom tényleges összegétől kell az adót beszolgáltatniuk. A forgalmi adó összege minden esetben egy százalék. Az adót az illetékes állami adóhivatalhoz kell beszolgáltatni.

Éjszakai kaland.

(Áldetektívok garázdálkodása.)

Kellemetlen kalandja volt tegnap este egy aradi uriaszónak. A Str. Alexandru Gavre (Csernovics Péter utcán), amint hazafelé sietett, elébe állt két fiatalember, akik láthatólag ittas állapotban voltak és igazolásra szólították fel. Az uriaszóny megmutatta igazolványait a fiatalembereknek, akik detektívoknak mondták magukat, de nem elégedtek meg vele, követelték, hogy az összes iratait mutassa meg. Az uriaszóny mitsem sejtve azt monddta, hogy a többi iratai a lakásán vannak. A két fiatalember erre az uriaszónyt felkísérte lakására. Ott nem követelődtek tovább az iratok után, hanem a butorokat felforgatták, az ágyneműket ledobálták és mindent összepiszkoltak a szobában, majd lefeküdtek aludni. Az uriaszóny hiába tiltakozott a garázdálkodás ellen, nem törődtek vele és nem is akarták szobájából kiengedni. Amikor elaludtak, az uriaszóny cselédjét rendőrért küldte, aki a két fiatalembert felkötötte és kiderült, hogy nem detektívok. A rendőr az áldetektívokat bekísérte a rendőrségre, ahol megindították ellenük az eljárást.

Szerbia fegyveres beavatkozásra kész.

(Statárium a kárpátokban. — Nem kellene a Habsburgok. — Windischgrätz herceget letartóztatták.)

LAIBACH. A jugoszláv Duna-monitorok készületben vannak, hogy a Dunának a Tisza felé eső részére induljanak.

BÉCS. A Neue Freie Pressenek jelentik Belgrádból: *Trifkovic* szerb miniszter, *Pasic* miniszterelnök helyettese kijelentette, hogy kormánya szilárdan el van tökéve arra, hogy a Habsburgoknak Magyarország trónjára való viszatérése kérdését véglegesen és alaposan letörölje a napirendről. Husvétkor a szerb kormány még elfogadhatta azt a megoldást, hogy Károly elhagyta Magyarországot és Svájcban internálták. Azonban most már nem hajlandó a szerb kormány, hogy mindent hat hónapban, valahányszor eszébe jut Károlynak a számkivetést elhagyni, mozgósítson Magyarországot ellen. Kétfelkötödni lehetne Szerbia elhatározásainak komolyságában, ha megelégednék Horthy ígéreteivel és nem menne tovább. A kormány elhatározása szilárd, ezáltal végig megy a megkezdett uton és anyagi garanciákat követel. Szerbia teljes egyetértésben jár el a cseh és román kormányokkal.

BÉCS. A Reichspost erélyesen kifakad a kisanantant köreiben felmerült ama terv ellen, hogy Károlyt a kisanantantnak szolgáltassák ki. A lap értesülése szerint a pápa

tiltakozni fog, ha Károlylyal rosszul bánának. Tenné ezt a pápa azért, mert katolikus uralkodóról van szó.

PRÁGA. A cseh kormány az Erdős-Kárpátokban elrendelte a statáriumot, amely kiterjed a független sértésre, lázadásra, szökésre és katonai szolgálat megsértésére.

PRÁGA. *Windischgrätz* Lajos herceget, az ismert Karlista vezért a cseh határon letartóztatták és Prágába vitték. A herceg Budapestre készült, de utleveléről hiányzott a cseh vízum.

LONDON. *Lloyd George* az angol alsóházban kijelentette, hogy a szövetségesek magatartása a Habsburg dinasztia bármely tagjának restaurációjával szemben változatlanul ellenséges marad.

BÉCS. A Neue Freie Presse arról értesül, hogy Ausztria biztosítékot kapott, hogy fegyveres konfliktus esetén nem fogják érinteni semlegességét. Ausztria szilárdan elhatározta, hogy semmiféle háborúba sem avatkozik és ragaszkodik a teljes békeség elvéhez.

BUDAPEST. A *Magyar Hírlap* arról értesül, hogy *Károly* exkirályt tényleg egy angol monitorra szállítják és a Duna torkolatánál fogja bevárni az antant döntését.

Házassági kálvária

Házasulandó fiatalemberek okulására és férjhez menendő lányok tanulására szolgálhat az alábbi szomorú házassági história, amelyet Rotter Jenő hivatalnok mondott el nekünk.

(A minta-feleség.)

— Nősülni akartam, monddta Rotter Jenő. Az ember megunja azt az örökös egyedüllétet. A satchen ajánlott is egy jó pártit. Egy jómodu hordósi leányt, aki nekem nagyon tetszett is. A szülei is látszólag jó szemmel néztek és fűt-fát ígértek hozományuknak. Az esküvő is megtörtént és én boldogan készülődtem elő a következő mézes-hetekre. Az első hét végén valami kis ártatlan szóváltás után a feleségem a fényképeimet a falról leszaggatta, előttem a földre dobta és kijelentette, hogy csak azért lett a feleségem, mert nem akar vénleány maradni. Az anyó som is közbelepert a pusztításra és az imaszereimet és a ruháimat kihajította az ablakon. Én ráköltöttem összes pénzemem a feleségemre, úgy, hogy tekintettel arra, hogy feleségem szülei dúsgazdag emberek, arra számítottam, hogy az esküvő után éppen úgy, mint a többi sógoromat, bevesznek az üzletükbe, amint ezt meg is ígérték. De nem így történt. Az anyósom becsomagolt ruháim közül a legrosszabbakat batyuba kötötte és kijelentette, hogy utazak el pénzt keresni. A jó ruháim pedig egyelőre költség fejében zálogban maradnak. Én az izga-

Fiatalemberek vigyázat!
Hozomány helyet — 40 lel.

lomtól magas lázt kaptam és két hétig csaknem eszméletlenül fekiüdtem. Ez alatt az idő alatt nem törődtek velem, szenvedéseimet feleségem kis testvérei megsohalkálták és sirva mondták feleségemnek, hogy nagyon rosszul vagyok, segítsen rajtam. Feleségem, aki betegsége alatt még meg sem látogatott, ekkor bejött kezében regényt tartva. Durván rám szólt, hogy mi bajom van. Én könyörögtem neki, hogy valami meleg ételt adjon, mert egész betegsége alatt meleg étel nem ért a számhoz. Erre feleségem kiment és teát küldött be. De a teát nem tudtam meginni, mert nem volt benne cukor. Amikor e miatt kérdőre vontam, feleségem azt válaszolta, hogy drága a cukor. Azután könyörögtem neki, hogy egy kis huslevest adjon. Erre kijelentette, hogy nem tud levest főzni. A szomszédok könyörültek meg rajtam, akiknek jószívűsége hozzásegített, hogy kétheti betegség után jobban lettem.

(Kétszázötven oldalas regény)

Mikor annyi erőm volt, hogy ágyamból fel tudtam kelni, átadták batyuba kötött ruháimat, hogy most már nem tűnnek tovább. Én kijelentettem, hogy minden pénzem elfogyott, nem tudok így elutazni. Erre kezembe nyomtak negyven leit, hogy azzal próbáljak egzisztenciát szerezni magamnak. Erdőszentgyörgyre mentem gyalog, ahol a rabbinak elő-

adtam kálváriámat. A rabbi feleségemet beidézte kihallgatás miatt. A küldönc bóchernek, aki a rabbi idéző levelét vitte, az ingemet adtam oda pénz helyett. A feleségem szülei megtagadták a rabbi hívását azzal, hogy én nagy ivó és evő vagyok, akit nem győznek eltartani. Pedig én hogy vágytam mindig a boldogságra. Mielőtt a feleségemet nőül vettem, elutasítottam a sadhen másik hatvanezer lei hozományról szóló parthie-ajánlatát. Igaz, hogy feleségem szülei is nagy hozományt ígértek és be rendezést és ebből mindössze 6 párnát, két paplant és két pongyolát kapott, azonkívül egy 76 dekagramm tartalmú fosztatlan kakas- és libatollal telt párnácskát, melyet egy leány küldött Marosvásárhelyről. Erre azt találtam mondani, hogy halottas párna. Tudniillik a zsidóknál, ha nehezen halmak meg, akkor egy ilyen párnát tesznek a feje alá s ettől rögtön a másvilágra vándorolnak át. A feleségemnek igen furcsa betegsége volt. Nyáron a legnagyobb forróságban begyújtott a kályhába és a házban találtató összes párnákkal betakaródzott.

Még sokat panaszkodott a szegény Rotter Jenő házassági viszontagságairól, majd így fejezte be:

— Egy 250 oldalas regényt tudnék írni az én házasságomról.

Arra a kérdésre, hogy miért nem teszi ezt, Rotter lemondóan legyintett:

— Mert akkor egyszerre híres ember lennék és a feleségem nem egyezne bele a válásba, mitől pedig az Isten óvjon engem.

A halott hazajár.

(Csoda a letagadott kölcsönnet.)

Háborzongató, kísérteties históriáról beszélnek Miskolc városban. A zsolnai kapuban lakik egy korcsmárosné, akinek a férjét nemrégiben meggyilkolták Szerencsen. Történt pedig, hogy most az egyik éjjel az özvegynek megjelent álmában a férje, elmondta, hogy egy ujhelyi kereskedőnek 75 ezer koronát kölcsönzött, aki azt nem fizette vissza. Felhívta az asszonyt, nehogy az árvák károsodjanak, követelje vissza a pénzt a névszerint is megnevezett kereskedőtől. Az asszony azonban átomnak tekintette az egészet, nem törődött az egészszel, amde pár nap múltán, egyik éjszaka ismét jelentkezett a halott férj, sőt ekkor úgy megrázta az asszonyt, hogy ijedten ugrott ki az ágyból és reggel bezzeg szaladt a rabbihoz, akinek elmondta mindkét álmát. A pap pedig a megnevezett kereskedőt Miskolcra hívta és faggatni kezdte, az ujhelyi ember tagadta, hogy valaha is a korcsmárosnál kölcsönt kapott volna. Az özvegy ekkor egy másik rabbihoz fordult, ez is megidézte az ujhelyi kereskedőt, a kereskedő most is konokul tagadott, ám a rabbi készülődni kezdett, hogy a zsidó ritus szerint megeskeli a kereskedőt. Ez halott. Az ujhelyi ember ijedten bevallotta, hogy csakugyan kapott a korcsmárosnál 75 ezer koronát kölcsön, amelyre 35 ezer koronát azonnal lefizetett a rabbi kezébe törlesztésül, a fennmaradó összeg kifizetését meg két részletben ígérte meg az özvegynek, akinek csodálatos esetéről most Miskolcon városzerle beszélnek.

Drága dohány.

(Öt hónap csempészésért.)

Az aradi törvényszék csempészbirósága ma ítélkezett **Strugár** Béla és felesége felett, akik a kiseratosi határon egy zsák dohányt hoztak át. Strugár azzal védekezett, hogy a dohányt Magyarországon lakó sógorának földjéről hozta és csak a saját használatára szánta. Strugárné kijelentette, hogy ő mondta férjének, hogy baj lesz a csempészésből, de férje, ki ittas állapotban volt, kijelentette, hogy ne törődjek az ő dolgával. A bíróság Strugár Bélát büntösnek mndotta ki és 5 hónapi börtönre ítélte. Strugárnét felmentették a vád és következményei alól. Az íratokat áttették a bucarestii legfelsőbb vámhivatalhoz a törvényben előirt pénzbüntetés kiszabása végett.

Hamis konyak Aradon.

Dr. László Ferenc városi fizti orvos és az orvosi hivatal egészségügyi megbízottai az utóbbi időben napról-napra egészségügyi raziát tartanak a városban. A legutóbbi razzia szenzációs eredménnyel járt. Több aradi kisebb kereskedőnél nagymennyiségű hamisított, egészségtelen konyakot találtak. A konyakos üvegeket francia feliratok és a legkiválóbb minőséget jelző vignetták díszítették. A konyakokat mint a legfinomabb francia gyártmányt 60—80 leiert árusították üvegenként. A kereskedők azt vallották, hogy a konyak minőségét ők nem ismerték, mert azokat utazóktól vásárolták. A legszélesebbkörű nyomozást indították meg, hogy kiderítsék honnan származik a hamisított egészségtelen konyak.

Öreg asszony — nem vén asszony

Egy 65 éves öreg asszony, **Szemes Jánosné**ült ma a törvényszéken a vádlottak padján. A vád az volt ellene, hogy 14 esztendő szolgalegényét lopásra bujtotta és a gyerek által lopott holmit értékesítette. A 14 éves fiu a múlt év őszén az ócska piacról egy öltözet ruhát lopott el, de észrevették és bekímérték az ügyészségre. Kihallgatása során kiderült, hogy a kisfiu notórius tolvaj, aki rendszeresen nagymennyiségű ruhaneműt és más tárgyakat tulajdonított el az ócska piacról. Szemes Jánosné tagadta a törvényszék előtt, hogy valami köze lett volna a fiu lopásához. De a tanuvallemások során beigazolódott, hogy a 65 éves öregasszonynak viszonya volt a 14 éves szolgagyerekekkel. A fiu teljesen befolyása alatt állott és úgy vette rá a tolvajlásokra. A lopott holmit ő értékesítette és abból csak banikat juttatott a fiunak. A törvényszék hosszas tárgyalás után másfélévi börtönre ítélte az elvetemült asszonyt.

A kis antant ultimátuma a magyar kormányhoz.

(Benes három követelés teljesítését kéri.)

PÁRIS. A francia és angol kormányok a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, hogy a kisantant fegyveres beavatkozását megakadályozzák. Hír szerint Jugoszlávia pénteken ultimátumot intézett a magyar kormányhoz. Ennek a verziónak ellentmond az az információ, hogy Belgrád és Prága között az ultimátum szövegére nézve még nem fejeződtek be a tárgyalások, sőt a szerb parlament elé terjesztették a szöveget, mert a jugoszláv alkotmány szerint ilyen ügyekben a kormány nem járhat el a parlament hozzájárulása nélkül. Prágában az a kívánság kerekedett felül, hogy a kisantant eljárásával ne sértse meg a nagy szövetségeket. Különben is a cseh kormány jegyzékét intézett a nagykövetség a cseh követség felé a jegyzékben a prágai kormány nagy súlyt helyez a nagyantant támogatására és arra kéri, járuljon hozzá a kisantant három követeléséhez: Károly király kiadtaához, Magyarország lefegyverzéséhez és a trianoni szerződés pontos végrehajtásához tekintet nélkül a velencei egyezményre. Benesch loyális hangú jegyzékében azt mondja, hogy a csehszlóvák kormány mégis kénytelen lenne az ultimátumban bejelentett rendszabályokhoz folyamodni.

BUDAPEST. A kisantant ter

vezett ultimátumára vonatkozólag a Nemzeti Sajtótudósítót illetékes helyen úgy informálták, hogy a magyar kormány a kisantant jegyzékét eddig nem kapta meg.

BÉCS. A Neue Freie Presse-nek jelentik Rómából: Az olasz hivatalos körök nem árulnak el nyugtalanságot a kisantant mozgósítása miatt. Az olasz kormány barátságos uton már megkérdezte Prágát a csapatok behívásának céljáról és kielégítő választ kapott.

PRÁGA. Massaryk elnök a cseh köztársaság fennállásának 3. évfordulóján a diplomáciai testület üdvözlésére azt válaszolta, hogy Csehország a nagyantanttal teljes egyetértésben jár el az ügyekben és békét akar. A képviselőházi elnök üdvözlésére Massaryk ezeket mondotta:

— Nincsenek hódító szándékaink Magyarország ellen, de ragaszkodunk ahhoz, hogy a magyar kormány hagyjon fel a két-színűsködéssel. Egyek vagyunk az antanttal, tökéletes egyetértésben vagyunk Jugoszláviával és Romániával. A mozgósítás nem jelent háborút, hanem teherpróba nemcsak katonai, hanem politikai értelemben is. Mozgósításunkra szüksége volt, mert problémáink jelentékeny részét máris megvalósította.

Fiatalemler-barát.

Furcsa szerelem apróhirdetésben.

Az egyik aradi napilap október 23-iki számában a következő apróhirdetés jelent meg:

FELTÉTLEN fiatal uriember barátot keresek akit anyagilag segítenék. Levelet „Öreg asszony nem vén asszony” jellegre Wallinger hirdetőjébe kérek. 2733

Fővárosi lapokban gyakran látni ilyen hirdetéseket, de Aradon mégis csak szokatlan az eset. A kávéházban megfigyeltem, hogy rövid idő alatt hány fiatalember arca ragyogott fel a biztató olvasmányra.

És majdnem mindegyik mevetve kiáltott fel:

— No ezt megpályázzuk. Nem is lehet csodálni a dolgot. A megélhetési viszonyok nehezék és bizony minden fiatal embernek jól esnek „egy kis támogatás”, amiből fedezni tudná költséges passzióit. Mint riporter nem hagyott nyugodni a dolog. Arra gondoltam, hogy kikutatom, ki az az öreg urihölgy, akinek fiatal barátira van szüksége és ha nagyon gazdag, elfogadom a támogatását. Izgaltan, a legkényesebb nyelvezzettel írtam egy szerelmes levelet az ismeretlen urnőnek, fiatalaságom minden melegét ajánlottam neki és kijelenttem, hogy nem is szeretem a fiatal csilriket, hanem valami komolyabb érdekesebb szerelem után vágyom. Tegnapelőtt ilalatos rózsaszínű baritékos levelet hozott a posta. Felbontottam s alig akartam hinni a rám váró nagy szerencsének. Ez áll benne:

— Kedves Uram, szeretném Önt ismerni. Személyes bemutatkozás végett keressen fel délután 5 órakor lakásomon. És itt az egyik kört egyik magánháza, volt felemlítve. Gondosan megborotválkoztam és miután egy manikürszalónban

is megfordultam, neki vágtam utamnak. Negyed hat órakor csengettem be a lakásba. Egy fehér fejkötés szobaleány jött eléem és kijelentette, hogy a nagyságos asszony nem szereti a pontatlanságot és már 15 perce vár rám az ebédőben. Alig volt időm leporolni a ruhámat, máris nyílt az ajtó és egy szigoru tekintetű öszeshajú, ráncos arcú hölgy állt előttem. Bemutatkoztam a levélben használt álnéven. Bevezetett a belső szobába és helyet kínált meg egy magas támlájú spányol borszéken. A szoba feltűnően elegánsan volt berendezve. Az uriaszony pirulás nélkül beszélt:

— Megkaptam levelét fiam, nekem szükségem van egy jóbarátra. Ne értesen félre. Én tisztán lelkibarátságot értek. Ön estéknként feljön hozzám és elszórkoztat. S ezért én ön hajlandó vagyok anyagilag támogatni.

Azután ismét lelki életéről kezdett beszélni, hogy mennyire egyedül van, mióta megboldogult férje jobb világba költözött és leányai is férjhez mentek. Én nem nagyon figyeltem oda, mert inkább az anyagiak érdekelték. Tapintatosan, mint ahogy kis varróleányok szokták, a drágaságra tereltem a szót. Önagsága elérlette a célzást és így szólt:

— Ha én meg leszek elégedve önnel fiam, ön is meg lesz velem elégedve. Eleinte a volt barátom javadalmazását kapja, havi 500 leit, ruhát és vacsorát, persze ez a megállapodásunk nem végleges, mert barátságunk melegebbé válása után ez természetszerűleg emelkedik.

Önagsága, ugylátszik, röglön lelki próbát akart rendezni, mert teát hozatolt és mi átmentünk a küsszalónba. Egy pillanatra eltűnt, azután pongyolában jött vissza. Így még öregebb volt. Kívágott ruháján keresztül látszott petyhüdt bőre. Kényelmetlenül éreztem magamat és kér

tem, hogy most emehessek, de holnap visszajövök. Alig tudtam megszabadulni. Kikísért az előszobába és búcsúzóul végigcirogatta az arcomat. Színe fellegeztem, mikor kinn voltam s abban a pillanatban lényeg nagyon sajnáltam azokat a szerencsétlen kis hivatalnokleányokat, akik a lapok apróhirdetéseiben barátot keresnek. „Kor mellékes” jellege alatt. (S. E.)

Köburg Fülöp herceg adományai.

(Milliókból morzsák.)

A bécsi lapok tárgyalják az elhunyt **Köburg Fülöp** herceg végrendeletét. Említésre méltóak a **milliárdos** végrendelező jótekonycelu adományai. Az 1919. évről költséztett végrendelet többek között a következőket tartalmazza:

Bécs és Budapest szegényeinek 10.000 korona. Összes uradalmainak szegényei részére 2000 korona. Fivérének, **Ferdinánd** bolgár exkirálynak egy platina és egy aranygyűrű. Nővéreinek, **Klotild** főhercegnőnek egy melltit. A köburgi katolikus templomnak 5000 márka, azzal a köteleességgel, hogy lelki üdvéért miséket mondjanak. Barátainak: **Hardegg** Dominik grófnak és gróf **Szapáry** Péternek egy vadásznyakkendő. Barátainak: gróf **Festetics** Máriának, **Sanda-Lermagenak** és **Pálffy-Erdődy** Paula grófnőnek egy-egy gyémánttű, vagy gyémántgomb. Anyja és nővére hosszú időn át volt udvarhölgyének: **Hervay-Bocksborg** Henrietta asszonynak 10.000 koronát, a három legöregebb szolgájának 3000 koronát, a többi szolgájának 1000 koronát.

Szerelem a zöld házikóban

(Légyottból erkölcsrendészeti kihágás.)

Ma délután egy izgatottságtól reszkető idősebb uriember szaladt a Piata Catedraliei (Thököly téren) posztoló rendőrhöz, a düttől sápadtan mutatott a téren levő illethelyre és szalkigatottan mondotta:

— Menjen oda rendőr ur, nézzen be, olyat fog látni, amelyet talán soha életében.

A rendőr az első pillanatban azt hitte, hogy valami borzalmas gyilkosságról van szó és szaladt a megjelölt helyre. Kiakarja nyitni az ajtót, de nehezen sikerült, mert valaki spárgával beakasztotta. Végre a spárga az erőszaknak engedett, elszakadt, az ajtó kinyílt. Odabent egy fiatalember és egy fiatal leány, akik meglehetősen zilált állapotban voltak, az ijedségtől meredt szemekkel bámultak a rendőrrre. A rendőr az ifju szerelmes párt, amely ilyen kellemetlen helyet, időt és módot használt fel találkozásra, bekísérte a rendőrségre, ahol erkölcsrendészeti kihágásért megindítják ellenük az eljárást.

HIREK.

— **Mária királyné születésnapja.** Ma Mária királyné születésnapja alkalmával a város lobogódiszba öltözött és a templomokban Te Deumot tartottak. Az istentiszteletéken hitfelekezetek szerint résztvettek a megyei, városi és katonai hatóságok vezetői.

— **EGÉSZ OLDAL APRÓHIRDETÉST talál az olvasó község az Aradi Közlöny mai számában.** Olyan eredmény ez, a melylyel egyetlen erdélyi lap sem dicsekedhet. A község mindenkör előszeretettel keresi fel az Aradi Közlönnyel hirdetései, mert jól tudja, hogy az Aradi Közlöny nagy elterjedtsége és olvasottsága révén mindenkör a legjobb hirdetői organum.

— **Utóbejelentési összeírás.** I. rendőrkerületben: november hó 5-ig bezárólag az eddig nem jelentkezettek. II. rendőrkerületben: november hó 5-ig bezárólag az eddig nem jelentkezettek. III. rendőrkerületben: F. hó 30-ig. Mig f. hó 31-től november 3-ig Str. Nicolaie (Miklós-utca) végül 4-től november 5-ig bezárólag Legelősor. Együttal felhívom a fent említett rendőrkerületek mindazon lakozait, akik mind-ezideig nem jelentkeztek, hogy a fentjelzett időn belül okvetlenül jelentkezzenek, mert az elkésztettek illetve nem jelentkezettek büntetettnek.

— **Megindul a nyomozás a kórházi gyilkosság ügyében.** A törvényszéki orvosszakértők ma terjesztették fel a kórházban meggyilkolt Medve János holttestének boncolásáról szóló jegyzőkönyvet. Az ügyészség ennek alapján megállapította, hogy Medve Jánost megölték. Dr. Bauer Félix ügyész ma áttette az iratokat a rendőrséghez, hogy a legerélyesebb nyomozást indítsák meg.

— **Pályázat a városi villamos vasútra.** A műszaki bizottság a jövő hét végén ülést tart, amelyen előterjesztik a Zádor Imre gépüzemigazgató által készített villamosvasuti hálózat tervezetét és költségvetését. A műszaki bizottság ülése után a villamos vasut építésére kiírják a nyilvános pályázatot.

— **Az Acsév közgyűlése.** Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak október hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják évi rendes közgyűlésüket a társulatiszék-ház másodemeleti üléstermében.

— **Budapesten Halottak-napján sötétek maradnak a temetők.** Budapest. A világító eszközökben mutatkozó nagy hiány miatt a magyar főváros tanácsa kimondotta, hogy Mindszentek és Halottak napján a sírok és sírboltok kivilágítása az összes temetőben tilos. A két ünnepnapon az összes temetőket este 6 órakor bezárják. A virágok és koszorúk árusítása reggel héttől csak esti ötig tarthat.

— **Eljegyzés.** Vajda István Cluj „Sodronyipar r. t.” igazgatója eljegyzése özv. Bogsan, Istvánné Winkler Ilust.

— **Házasságok.** Bornstein Izidor és Szücs Mimi november 1-én déli 12 órakor tartják esküvőjüket Str. Alexandri (Salacz-utca) 3. szám alatt. (Minden külön értesítés helyett.)

Nagy János Acsev, hivatalnok és Vladár Mária házasságot kötöttek.

— **A nyugdíj kiállítások sorrendje a pénzügyigazgatóságon:** November 2-án: 169—305. sorszámig a „Civile de stat” című könyvek tulajdonosai. November 3-án: 306—441. sorszámig a „Civile de stat” című könyvek tulajdonosai. November 4-én: a 442—484. sorszámig a „Civile de stat” és 109—203-ig az Inv. si prof. című könyvek tulajdonosai. November 5-én: 14—148-ig a „Militare” című könyvek tulajdonosai.

— **Az országos ebkiállítás megnyitása.** Vasárnap, e hó 30-án d. e. 10 órakor nyitja meg Radu Panca, Arad város és Aradmegye pfectusa az országos ebkiállítást: a róka-borz-foxterrier verseny délután 2 órakor veszi kezdetét. Katonazene egész nap, buffet.

— **Egy fiatal asszony tragédiája.** Egy fiatal asszony tragédiájáról szól az a gyászjelentés, melyet ma kaptunk. Ebben az évben szeptember 5-én kötött házasságot Eisele Matild Zádorlakon Frey Fidéllel. Rövid és boldog házasság után, másfél havi együttélés után életének 22-ik évében október 27-én elhunyt a fiatal asszony. A megboldogult ur-asszony földi maradványait 28-án Aradon keresztül Zádorlakra szállították, ahol örök nyugalomra helyezték.

— **Csak takarékosan!** Arad városához ma belügyminiszteri rendelet érkezett, amely felhívja az összes állami hivatalokat, hogy a jövő évi költségvetéseket a legrövidebb idő alatt készítsék el, hogy a képviselőház megnyitásánál azokat azonnal beérteszthessék. A rendelet előírja, hogy a költségvetésirányzatot a legminimálisabbra kell redukálni és azokat a tételeket, amelyek az ez évi költségvetésben nem szerepeltek, piros tintával kell kitölteni.

— **Megzavart nézészaka,** Mancika drága! Régi szerelem emlékei. Ki volt Sherlock Holmes? A titokzatos ember, Kinek kell lakás? Ujságitró iskola Aradon. Humorista tragédia. A durva football ellen. Aradi őszi versenyek. Szenzációs hírek. Humoros apróságok, stb. című érdekes cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— **Elloptak egy briliánstolvajt.** Liverpool. Az egyik itteni oceánjáró gőzösön letartóztattak egy Rubin nevű embert, aki Bécsben Herzl drágakőkereskedőtől egy társával együtt tízezer dollár értékű briliánst ellopott. A gyémántokat megtalálták Rubinnál.

— **A hold megváltoztatta helyzetét.** E hónap huszadikán holdfogyatkozás volt, melyet a csillagászok természetesen alaposan tanulmányoztak. Az angliai Greenwichben levő asztronómiai állomás vezetője azt a meglepő felfedezést tette ez alkalommal, hogy a hold földközeli mozgása gyorsab lett és hogy ez az égitest körülbelül husz kilométernyire távolodott el rendes mozgási pályájától. A greenwichi csillagász a hold eltávolodását az űrben magnetikus erőnek tulajdonítja, és a napfoltokkal hozza összeköttetésbe. Harminc évvel ezelőtt vették először észre, hogy a hold sebessége fokozódik és hogy lassan eltolódik mozgási pályájától. Az el-

tolódás most meglepő mérvet öltött. Ez a szokatlan égi tüntetés sok számítást rombadönt és a csillagászokat ismeretlen problémák elé állítja.

— **A Fodor és Reisinger-cég szétválása.** Igen tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjának f. hó 29-iki számában a Fodor és Reisinger cég szétválása című cikkre vonatkozólag az 1914. 14. t. cz. 20. §-a alapján kérem a következő helyreigazító nyilatkozatomnak közzétételét: Nem felel meg a tényeknek, hogy a Fodor és Reisinger cég tagjai néhány évvel ezelőtt közös megegyezés alapján szétváltak és így nem felelhet meg a tényeknek az sem, hogy mikor a társas cég megszűnt, Fodor Zsigmond a cég vagyonnak körülbelül 90 százalékát szerezte meg magának, valamint az sem, hogy Fodor már akkor kihasználta társa elméleti állapotát és rávette, hogy magánvagyonát is cégvagyonnak minősítse. A valóság ezzel szemben a következő: Hosszabb rövidebb idővel Reisinger Sándornak szana tóriumba szállítása előtt a Fodor és Reisinger cég tagjai különböző szerződéseket kötöttek egymással és nyilatkozatokat állítottak ki azon esetre, ha a cég egyik tagja meghal, csődbe jut vagy gondnokság alá lesz helyezve. Ezen utóbbi eset Reisinger Sándornál bekövetkezvén, én a hozzátartozóival a cégvagyonra vonatkozó leszámolást a megkötött szerződések és kiállított nyilatkozatok alapján kívánom eszközölni, ezzel szemben a hozzátartozók más alapon való elszámolást kívánnak, mert azt állítják, hogy Reisinger már a vonatkozó szerződések és nyilatkozatok megkötése; illetve kiállítása alkalmával sem volt teljesen beszámítható. Reisinger Sándor magánvagyonáról ezen elszámolásoknál nincs és nem is lehet szó, mert a Fodor és Reisinger cégnek az egyes tagok magánvagyonához semmi köze sincsen. Aradon. 1921. évi október hó 29. Tisztelettel: **Fodor Zsigmond.**

— **Budapesten tilos a politikai vonatkozású szinpatí rögtönzés.** Budapest. Az utóbbi időben ugyszólván napirenden volt, hogy a szórakozóhelyeken fellépő színészek a műsor keretében megtartott rögtönzéseikben a napi politika kérdéseivel foglalkoztak. Mivel illetékes helyen ebben az állami érdekek kigunyolását látják, a főkapitány szigorúan meghagyta az ügyeletes rendőrtisztviselőknek, hogy a jövőben az ilyen rögtönzéseket akadályozzák meg.

— **A margitszigeti zárda feltárása.** Budapest. A Margitszigeten levő Szent Margit zárda romjainak feltárása Lux Kálmán dr. műegyetemi magántanárnak, a külföldön is ismert kitűnő régésznek a vezetésével nemrégiben újra megindult. A gondos ásatás folyamán máris értékes leletekre bukkantak. Többek között napvilágra került egy kőből faragott nyolcszögletű kut-

ház, amelynek kutjánál a zárda-szűzök étkezés előtt kezüket mos-ták.

— **Harangszentelés.** Holnap délelőtt 9 órakor lesz a Piata Catedralei (Thököly-téri) görög keleti templom új harangjainak felszentelése. A rendőrség a tér felé vezető összes utcákat az ünnepély tartama alatt lezárja. Ezekben az utcákon kocsik nem közlekedhetnek.

— **A lopás csak tréfa volt.** Az Aradi Közlöny tegnapi számában megírta, hogy Ségában Bercsényi Ilés leányának esküvőjén Bran Simon jómódu gazdálkodó zsebéből Sinka János kivette tárcáját, amelyben 4200 lei volt. A rendőrség Sinka Jánost letartóztatta. Eleinte mindent tagadott, később a bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy ő vette el 4200 leit tartalmazó tárcát és azt mindjárt vissza is adta Bran Simonnak. Sinka János azt állította, hogy tréfából vette ki Bran zsebéből a pénztárcát. Miután a pénz megkerült. Bran visszavonta a feljelentését és Sinka Jánost a rendőrség szabadon bocsátotta.

— **Őszi divathapok érkeztek Kerpelhez.**

— **Kirabolnak egy házat.** Tegnap este a Demeter utcában egy parasztházba betörték. A ház lakói oda-haza voltak, de a betörők eltorlasztolták a kijáratokat úgy, hogy a lakók nem tudtak segítséget hozni. A betörők minden található holmit összeszedtek és megszöktek. A rendőrség a legszélesebbkörű nyomozást indította meg a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

— **Szalmatűz, amelyet tűzvesznek tartottak.** Tegnap este 7 órakor Gájból az aradi tűzoltóságnak nagy tüzet jeleztek. A tűzoltóság teljes apparátussal kivonult Gájba, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy nem Gájban van a tűz, hanem az Arad határában levő egyik tanyán. A tűzoltóság ezután a megjelölt tanyára robbogott, ahol kiderült, hogy tűz ott sincs, hanem Arad határában tul valamelyik tanyán kigyuladt egy szalmakazal, amely olyan nagy lánggal égett, hogy a megrémült gájiak azt hitték, hogy a tűz valahol egészen közelben van. A tűzoltóság visszatért a laktanyába.

— **Meglopott ur-asszony.** Dr. Adelmann Gézáné ma bejelentette a rendőrségen, hogy október 27-én délelben férjét kikísérte az állomáshoz és ott észrevette, hogy 18.000 leit tartalmazó pénztárcája eltűnt. Dr. Adelmanné azt hiszi, hogy valaki egy őrzetlen pillanatban ellopta tőle a tárcát. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Utcai kivégzés.** Strassburg. Frinlz és Luentsz rablógyilkosokat nyilvánosan kivégezték. Mind a ketten egy strassburgi postahivatalban követtek el betörést ahol a szolgálattevő hivatalnokot meggyilkolták és a pénztárban levő 230.000 frankot elvitték. A kivégzés a nyílt utcán ment végbe. Reggel 5 órakor felállították a guillotint és ugyanekkor közölték a két delikvenssel, hogy nem kezelveztek meg nekik. Röviddel 6 óra után két emberi fejet szelt le a guillotin. A kivégzést ezekre menő tömeg nézte végig az utcán.

— A választási becsület. Érdekes eset történt Olaszországban. Ezelőtt 20 évvel az aquilai postán három ajánlott levelet, melyben hetvenezer líra bankjegy volt, nyomavesztett. Egy postai alkalmazott vádoltak a pénz elsikkasztásával, de a bíróság, miután ellene semmi bizonyíték fel nem merült, fölmentette. A becsületében mélyen megsértett tisztviselő ekkor lesújtottan és elkeseredetten visszavonult szülővárosába, Palermo-ba, ahol kis üzletek kötésével foglalkozott. Most husz év után nagy szenzáció esett az aquilai postán: egy régi ládában hiánytalanul megtalálták a hetvenezer lírát tartalmazó három ajánlott levelet. Képzelték a meggyanúsított tisztviselő öröme, mikor a váratlan fordulatról értesült. De még megjelente a szegény ördög örömét, hogy az elmaradt fizetését is teljes összegben megkapta, ami több mint százhuszezer líra.

— A halálhegy. Madrid. La Cierva spanyol hadügyminiszter Marokkóból való visszaérkezése után beszámolt a minisztertanácsban arról a jelentésről, melyet neki Berenguer tábornok tett. A jelentés szerint, amikor a spanyol csapatok az Arruit-hegyet el akarták foglalni, borzalmas látvány tárult szemük elé. A hegyet nem foglalhatták el, mert ott több mint 800 spanyol katona hullája és több mint 200 döglött ló hevert már erősen oszlásnak indulva. Az előrenyomuló csapatok állásaikat messze visszavonták és rögtön intézkedtek a parancsnok, hogy az Arruit-hegyet mielőbb teljesen tisztítsák meg.

Millió havi minimum.

(A boldogság Szovjetországban.)

Az a város, ahol egymillió koronára van az embernek szüksége, hogy ne éhezzen, a szociális jólét birodalmának, Oroszországnak egyik legnagyobb városa, Kiev. Ebben a városban egy új ruha 1.200.000 rubelbe kerül és 500.000 rubelen alul nem lehet egy valamire való, előkelő szovjetgavallérok által levetett, használt ruhát sem venni. Ha valakinek egy pár cipőre van szüksége, kénytelen egy kerek milliót a pénztárcájából kihalászni, mert ennyi egy cipőnek az ára. Monda munk sem kell tehát, hogy Kiebben még jól meggondolják magukat az emberek, mielőtt egy új ruhát vagy cipőt vásárolnak. Kiebben mindenkinek boldognak kell lennie, aki a mindennapi kenyerét biztosítani tudja magának és családjának. Hiszen egy font kenyér 3000 rubelbe kerül. Aki pedig azt a luxust is megengedi magának, hogy a kenyeret vajjal egye és egy font vaját vásárol, ezért 20 ezer rubelt fizet. Ennyi a vajnak hatóságilag megállapított maximális ára. Egy fon cukor is nem kevesebb, mint 16.000 rubelbe kerül és így teljesen indokolt, hogy újabban Oroszországban cukor nélkül isszák a teát. Aránylag nem drága a hus, mert egy font ára mindössze 5000 rubel. Ezekből a számokból könnyű megállapítani, hogy egy szerényebb háztartás költségei Kiebben évi 12 millió rubelre rúgnak. Magától értetődik a fentiek után, hogy a lakosságnak legalább kilencven százaléka a legsötétebb nyomorral küzdök, éheznek, rongyosan jár és kétségbeesetten várja azt a pillanatot, amikor a szociális jólét uralmának felhői eloszlanak a feje fölött.

LEGUJABB.

Károlyt Konstantinápolyba viszik.

BUDAPEST. Károly királyi egy angol ágyunaszádon Galac-on át Konstantinápolyba viszik. Az angol kormány azt javasolja, hogy az exkirály végleges tartózkodása helyéül Madeira szigetét jelöljék ki.

BUDAPEST. A Kartisták és a kormány csapatai között lefolyt ütközetekben az Ostenburg különítménynek 11 halottja és kétszáz sebesültje volt.

(Volt aradi hírlapíró Andrássy ellen.)

MISKOLC. Dr. Hoványi Kornél ottani lapszerkesztő, volt aradi hírlapíró Miskolc város törvényhatósági bizottságához indítványt nyújtott be, amely szerint Miskolc városa szólítsa fel gróf Andrássy Gyulát, hogy tegye le a város mandátumát. A város vezetőségének

az a feljegyzése, hogy a törvényhatóság erre nem illetékes és különben is Andrássy szerepe még nincs tisztázva.

(Apponyi pártvezér tesz.)

BUDAPEST. Huszár Károly volt miniszterelnök tárgyalta a keresztény párt vezéréről gróf Apponyi Alberttel, aki kijelentette, hogy vállalkozik a vezető szerepre, de csak a keresztény párt, a disszidensek és Friedrichék teljes kooperációja esetén.

(Ujabb osztrák betörés.)

SOPRON. Tegnap Savanyukutra osztrák csapatok törtek be és összeütköztek a felkelőkkel. Rövid harc után az osztrákok megfutamodtak. A felkelőknek nincs veszteségük, az osztrákokét még nem tudják.

Sport.

— Amte - Törökös. vámdordij mérkőzés október 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor az AAC pályán. Előzőleg 9 órakor Amte II. Viktoria I.

— Az Aradi Torna Egyesület f. hó 30-án, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza dísztermében hatóságilag engedélyezett rendkívüli tisztújító közgyűlést tart.

Közgazdaság.

Eladott aradi ingatlanok.

Igaz Mihály és neje eladták a Zimánd-dűlőben fekvő házhelyüket 10.000 leiert Róth Ferenc és nejének. — Szücs István és neje eladták a Strada Sofia 6. számú házat 17.000 leiert Drig Iliének. — Özv. Duschek Ferencné eladja a Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 15. számú házat 120.000 leiert Vass Sándor és nejének. — Györi József és neje eladták a Str. Gradinarilor 7. számú házat 19.000 leiert Vanlora Mátyás és nejének. — Stoica Sima eladta a Str. Faurilor 17. sz. házat 10.000 leiert özv. Neduciu Miklós-nak. — Orlutay Béla eladta a Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. sz. házat 305.000 leiert Glesinger Victor-nak. — Nagy Sámuel és neje eladták a Strada Marasesti (Kossuth-utca) 25. sz. házat 76.000 leiert Tutschek Márton és nejének. — N. Tatay István és neje eladták a Str. Bethlen 9. sz. házat 21.000 leiert Domokos Bálint és nejének. — Vandraček Ignác eladta a Calea Sazuna (Varjassy Lajos-utca) 188. sz. házat 30.000 leiert Goicea János és nejének. — Hofmann József és neje eladták a Str. Capitan Ignat (Kapa-utca) 45. sz. házat 46.000 leiert Tomics Pál és nejének. — Susa Lajos és neje eladták a Str. Ioan Calvin 17. és 19. számú házat 100.000 leiert Spitzer Dezső-nak. — Almási János és neje eladták a Zimánd-dűlőben fekvő házukat 19.000 leiert Tomose Todornének. — Beer Feodora eladta a Str. Cercetasilor (Szt. Pál-utca) 12. sz. házat 60.000 leiert Czitrom Mór és nejének. — Wertheim József és neje eladták a Str. Corabiei (Hajó-utca) 28. sz. házat 45.000 leiert Marosi János és nejének.

150 milliárd adósság.

(Magyarország külföldi tartozása.)

BUDAPEST. Nemrégiben érkezett Budapestre M. Cheysson, a francia kormány meghatalmazott pénzügyi felügyelője, hogy a magyar állampolgárok külföldi adósságainak fizetési módokat az illetékes körökkel tárgyalja. Ezeket a módokat ugyanis a békeszerződés is szabályozza. Még augusztusban határozati javaslatot nyújtott be a ház elé Erek Károly képviselő, a melyben kérte a kormányt, hogy adjon pontos kimutatást azokról a magyar állampolgárokról, ugy a jogi, mint természetes személyekről, akik győztes hatalmak polgáraimnak adóssai. Ezekért az összegekért t. i. a békeszerződés 231. §-ának értelmében felelősséget vállalt a magyar állam. A javaslatot Erek annak idején Hegedüs Lóránt kérésére visszavonta. Korányi báró pénzügyministersége alatt 100 milliárdban állapították meg az adósságok összegét, viszont Hegedüs már 150 milliárdról beszélt. Annak idején, amikor Erek Hegedüst ebben az ügyben megakarta interpellálni, Hegedüs azzal tért ki a nyilvános tárgyalás elől, hogy ebben az ügyben momentán a külföldön tárgyalások folynak s a dolognak időelőtti fessegetése veszélyeztetné azoknak sikerét. Azóta természetesen ez az összeg folyton nőtt, a korona esése következtében ma már valószínűleg jóval nagyobb az összeg. Mivel ennek az összegnek kifizetését, amely magánosok adósságából adódik össze, a békeszerződés értelmében az állam vállalt felelősséget, nagyon valószínű, hogy az államra fog a kifizetés háramlani. Érdekes, hogy az ügy részleteiről eddig sem a pénzügyi bizottság, sem a nemzetgyűlés nem tud. Valkó államtitkár hetekig tárgyalt Londonban és Párisban a kormány megbízásából a visszafizetési kulcs megállapításáról. A győztes hatalmak a trianoni szerződés értelmében már meg is tették előterjesztésüket. A felülvizsgáló bizottságot és a kiegyenlítő hivatalt rövidesen megszer-

vezik. Érdekessége a dolognak az is, hogy bár Magyarország a nagyobb adósságáról van szó, a tárgyalások mégis titokban fol-

— Budapesti értéktőzsde. Budapest. Az értéktőzsdén tegnap a fontosabb papirok-kurzusa a következő volt: Angol-Magyar Bank 755, Magyar Hitel 1770, Földhitelintézet 3000, Leszámitoló-Bank 750, Osztrák Hitel 675, Kereskedelmi Bank 6810, Concordia-malom 3325, Giszella-malom 2100, Beocini 6400, Általános Készén 9150, Salgótarjáni 6400, Urikányi 6350, Ganz-Danubius 32800, Ganz-Villamossági 5450, Rimamurányi 2710, Schieck 1220, Brassói 4150, Egyesült Fa 1860, Viktoria 760, Zabolai 2650, Baróti 1265, Egyesült Izzó 5025, Magyar Cukor 15599.

— Új posta-csomag-viteldíjak. Bucuresti. A postacsomagok bel-földi vasuti szállítására a következő tarifát állapították meg: Alulmiszerek 5-10 kg.-ig 100 km. távolságra 4 lei 200 km.-re 5.50 lei, ezen felül 7 lei. Nehezebb csomagok 50 kg.-ig 17 lei 50 bani, könyveket, hírlapokat tartalmazó 5-10 kg-os csomagok minden távolságra 4 lei. Minden más cikk szállítására a viteldíjminimum 11 lei, maximuma pedig 67 lei.

— A bucaresti tőzsdén csak valutának. Bucuresti. A tőzsdetanács tegnap este értekezletet tartott a valuta ügyében. Az értekezlet sajnálatos konstatació, hogy a bucaresti tőzsdén ma semmi más üzlettel nem foglalkoznak, csupán valutával.

Az influenza bacillusát felfedezték.

New York. Egy Kitzky nevű tudós a „Rockefeller Institute for Medical Research” vezetője az influenza kórokozóját megtalálta. Elsősorban egy influenza-beteg orrüregét vizsgálta meg gondosan, sikerült neki mindkét üregben, 36 órával a komplikáció nélküli (tehát nem egy más betegséggel egyidejűleg fellépő) betegség kitörése után, végtelenül könnyű szilaszéri bacillus-pestet találni, melynek legnagyobb hossza 0.15-től 0.3 mikronig terjed (egy mikron egy ezred milliméter.) Ez a bacillus határtalanul tenyészhet és egyetlen ismert bacillusnál sincs rokonságban. A kísérleti állatok (házi nyúl, tengeri malac) tüdőszövetében is igen sokat találtak a bacillusokból. Beoltottak egy olyan embert ezzel, akinek az orrüregi már erősen megbetegedtek, úgy, hogy az ottás, mire az influenza kitörésének ideje elérkezett, már meglörték. Az új bacillust a felfedezője „Bacillus pneumosintes” (tüdőre káros bacillusnak) nevezte el.

— Székrekedés. A budapesti egyetem belorvosi klinikájának tudományos jelentéséből kitűnik, hogy a „Ferenc József” keserűvíz nagyon megbízható hashajtó.

BUCURESTIBE utazik futárunk, ma este utlevelek láttatkozását közismert pontossággal intézzük. **„KELET“** hirlapiroda.

Zsák, zsineg, ponyva, tömlő, előnyös áron **HACKER** TESTVÉREKNÉL ARADON beszerezhető: Iroda: Strada Muresului (Mares) 1.

„Réthy grófné.“

(A belga királyné inkognitóban.)

A nyári szezon mulása idején, amikor már a Lidon keveset fűrdtek, felmentést kelő elegáns nő jelent meg kíséretével Velencében. A hotelben, amelynek harmadik emeletén foglalt el lakosztályt gróf Réthyneként szerepelt. A szép magyar asszony nem sok vizet zavart ugyan, de mégis nagyobb érdeklődést keltett és pedig talán azért is, mert az a föltevés, hogy kalandornő, nem maradt el. Az olasz lapok Velencében időző riporterei hamarosan utána néztek a különös magyar grófnőnek de azután, amikor tisztán látták, rövidesen megírták, hogy Réthy grófnő senki más, mint a belga király felesége, aki inkognitóban érkezett Velencébe. A királynéval együtt látott a hotelben édes anyja és a belga kónorokos is, akik szintén ismeretlenek kívántak maradni.

Magyar szerzők

Amerikában.

Newyork. A newyorki színházi szezon ebben az évben is magyar sikerek jegyében indult meg. A Lilliom, mely a nyár elején az amerikai színpadok valóságos szenzációja volt, vonzóerejéből semmit sem veszített. Estéről-estére két színházban: a Guild Theater-ben és a zsargon-színházban került színpadra változatlan feltételek között.

Egy másik Molnár-darab bemutatója most áll közvetlenül külszöbön. Charles Dillingham, Amerika egyik legnagyobb színházi vállalkozója, a philadelphiai Főtest-színház egyik legközelebbi új adományát tűzte ki a Szerelmes levelet, melyet Molnár Ferenc A farkas című vígjátékából dolgozott át operetté William le Baron, a híres amerikai író. A darab zeneszerzője Jacobi Viktor, ki Amerikában olyan népszerű, hogy minden premiérjét izgalmas várakozás előzi meg. A Lilliom sikere óta Molnár Ferenc Amerika legünnepeltebb magyar szerzői közé tartozik, a Current Opinion egyik legutóbbi száma például már úgy ír róla, mint a magyar Shakespeare-ről.

A Maxim Elliot színház Herczeg Ferenc Kék róka-ját mutatta be Ezüst róka címmel. A darab, mely amerikai ízlés szerint átdolgozva került színpadra, nagy sikert aratott s a kritika igen elismerően írt róla. Lehár Ferenc Vig özvegy-e is most került színpadra a Broadwayn. Király Ernő október 9-én tartja bucsufellépését Newyorkban. Ötvös Adorján Nyári szerelem című egyfelvonásosában lép fel.

Az amerikai hangversenypro-

gramokban is minduntalan magyar nevekre bukkanunk. Nyiregyházi Ervin legközelebb a Carnegie Hallban tart hegedűkoncertet. Talmányi Emil november első napjaiban érkezik meg a Helif Olaf fedélzetén Kopenhágából s november 20-ikán hegedül először az Aeolian Hall-ban. Utban van Vecsey Ferenc is, ki szintén novemberben lép a közönség elé.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Vasárnap d. u. 4 órakor a Gloria ATE pályán

AAC-ATE

bajnoki mérkőzés. Előzőleg a II. csapatok vándordíj mérkőzése.

„Hermes“

fordít és közvetít
strada Luther (Luther Márton-u.) 1. szám.
Telefon sz. 8-77. 4251

Lippán és Radnán ELADÓ.

több ház és üzlet
Értekezhetni ARATÓ ANDRAS közvetítő irodájában LIPPA. 4255

Ne sajnálja fáradságát

és mielőtt téli cipő-szükségletét beszerezné, keresse fel 11238

Ludovic Kártyás Lajos

cipész műhelyét Strada Kálmán-utca 46. szám alatt ahol a legjobb anyagból a legdivatosabb tartós férfi-, női- és gyermek-cipők készülnek olcsó árért. Javítások szakszerű kivitelben pontosan elkészítettek.

Földbirtokos és gazdálkodó urak becses figyelmébe!

ELADÓ aradi földbirtokos tulajdonát képező magánház, mely áll elfoglalható 6 szobás lakásból, parkírozott udvarral, istállóval, óriási telekkel, minden kényelemmel berendezve nagyon jutányos árban; továbbá magánház 5 szobás és tündöszobás lakással, parkírozott udvarral, házak üzlettel, üzlettel a város minden forgalmas utcáin, bármilyen célra megfelelők, eladók. Felvilágosítás FRIEDMANNAL, P. Avram Iancu (Szabadság tér). Szalay-kávéház. 11204

JEANETTA MOHR
fogorvos, fogtechnikusnő
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8-12, 2-7-ig.
Minden esztendőnkön szegényeknek ingyen fogházás.
10511

Kádárokat

keres az Orsovai Petroleumgyár R. T. Jelentkezzenek:

Schenk és Tsa

cégnél, Str. General Berthelot (Atzél Péter-utca) I. sz. alatt. (Az Aradi Első Tak.-penzt. épületében.)

KONYHABERENDEZÉSEK

szép kivitelben, mindennemű butorok dúz választékban raktáron. Egyes darabok, mint teljes berendezések méréséért áron kaphatók. Üzletberendezések jutányosan eszközöltetnek: CZIRKAL Arad, Bul. Regele Ferdinand 7. (Boros Béni-tér) 7. Telefon 584. 4243

Méh viasz, Hársta virág méz, Parames rózsapaprika, Fogvájók, „Sarg“ Milly gyertya érkezett, legolcsóbban kapható **Erdős Pál** fűszerkereskedő cégnél Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 3. szám. 4245

Saját készítményű VASBUTOROK

réz (nagy) ágyak, összecsukható ágyak, csinos kivitelű gyermekágyak, mindenféle mosdók, ruhafogások, sodronybetétek fa- vagy vasrámmal kórház és internátus berendezések jó és erős kivitelben, a legjutányosabb áron. — Képes árjegyzék kérésre. 4241

Fleischer Testv. vasbutorgyára
Str. Rusu Sirlanu (Aulich Lajos-u.) 14.

Legjobb minőségű TEA és RUM

o o kapható o o
Vojtek és Weisz
drogueriában ARADON. 4148

LEGUJABB eredeti francia kosztüm

kabát, ruha és szőrmemodellék
HOLZER
:: divatáruházában :: 10796
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9. sz.

Viszketeg, sömör, bőrkiütés

esetén vásároljon egy tégely közismert **Dr. Fleisch-féle** 4058
SCABOFORMOT
hatása biztos, szagtalan, a ruhát nem piszkítja. Próbátégely 8 Lei, nagy tégely 12 Lei. családai tégely 20 Lei. Hozzávaló Scaboform hintó por 4 Lei. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár viszont eladók részére is. — **Kain Imre Angyal** gyógyszer-tára (volt Ring) Arad, Calea Banatului 1. (Asztalos S.-u) (Szabadság-tér) sarok.

FIGYELED ?

SZIRMAI adásvevési és hirdetésfelvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Ajánl megvételre: Belvárosi bérházat emeletes szép átadható ötszobás lakással magánházakat bel- és külvárosban átadható lakásokkal, uralkodó ur palotát belvárosban. Arad legszépebb épületei magánházakat kerttel, szőlővel stb. — Pékségek emeletes és földszintes sarokházzal fűszerüzletek, vendéglők, szállodák házzal és anélkül lakással. — Mindenféle ingóságok (butor zongora, szőnyeg stb.) adásvevésének közvetítését vállalom. Leggyorsabb és legelőnyösebb eladás. Díjtalan felvilágosítás és előjegyzés 8-12-ig és 2-7-ig. 11205

KÖNIG MIKSA

nemzetközi szállítási vállalat ARAD.
Képviselve Európa minden nagyobb városában. Elvállal szállítmányokat külföldre és külföldről mindenn relatio-ban. Pénzügyminiszterileg engedélyezett vámügynökség. Darabárakat szállít biztosítással, teljes szavatossággal a Francó Romana Ált. Biztosító R. T. által. 10905

Ha jó cukorkát és csokoládét akar,

keresse fel a 4181
Csokoládé - Királyt
Strada Metianu (Forray-utca) 2a. szám.

Radio Hirdetési Iroda 1531.
METEOR Palagyár R.-T.

Fugyivásárhely, (Biharmegye).
Ajánlja elsőrangú Hatschek-gépen készült cellulose-mentes asbest **palagyártmányait**. A jelenkor elismerten legjobb fedőanyag: tűzbiztos, tartós, könnyű és tetszetős. 4096

Automobil eladó

6 személyes, teljesen zajtalan, üzemképes állapotban. — Cim: 1195
A. Tóth, Arad, str. E. G. Iba Birta Varjassy J.-u. 9

Nagy választék

női és leányka kabátokból
Lei 400-tól kezdve
Stern Testvéreknél
Strada Metianu (Forray-utca) 2. szám.

STANIOLT az összes szakmák részére fém és színeset

prompt szállít **Budapestről transitó KUN** (ZIDOR, Budapest, VI., Nagy János u. 6. Telefon: 17-40.
Arak: fehér sima... a magy. K 1200—
színes... a magy. K 1400—
pezsgős üvegekre ezüst... a magy. K 1300—
pezsgős üvegekre 10872 arany... a magy. K 1400—
Könként, nettó cassa ab Budapest transitó.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME
Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszá tude hamvas lesz. 10841
Dr. Földes és Hehs Aradon.

Eladók!!!

Olcsó áron, jókarban levő bér- és magánházak azonnal elfoglalható 3-4-5-6 szobás modern lakással — Gyáralapításra alkalmas nagy teljes házak lakásokkal. — Házak lakással borpincével. — Ház kitűnő forgalmu sütődével. — Házak kitűnő forgalmu üzletekkel. — 3 gőzmalom 3-4-5 járalu. — Egy 7, egy 5½, egy 3½ holdas ur szőlő, ur lakkal teljes felszereléssel. — 30 kat hold tanya gazdasági épülettel aradi határban — 2 üzlethelyiség a főter tőszomszédságában levő utcákban — Vidéki román községben 30 év óta fennálló ház vegyeskereskedéssel italméréssel olcsó áron. Díjtalan felvilágosítással szolgál: **HAASZ ALBERT** irodája Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10709

Figyelem! Ujdonságok! Női és gyermekkabátok minden kivitelben, a legdivatosabb fazonokban **megérkeztek.** **Rainer György** női divatáruháza Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 11381

Mielőtt teli felöltő szükségletét beszerzi, tekintse meg

JULIU PLESZ GYULA
női és gyermekruha áruházát

ARAD, Strada Pirlol Nr. 3.
Vörösmarthy-u. a Színház épület
hátsó bejáratával szemben. 3230

Külön mértékosztály!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.
Vaslagabb betűvel 1 lei 50 bani.

A vaslagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

IDEALIS LELKŰ, tisztességes, szép, fiatal asszony komoly uriember állandó diskrét barátságát keresi, aki anyagilag támogatná. Leveleket „Filigrán” jellegére a kiadóhivatalba. 4254

KÉT intelligens fiatal ember idősebb ur-hölgyek barátságát keresik. Leveleket „21 és 22” jellegére a kiadóba kér. 4260

EGY komoly, idősebb uriember saját lakással és foglalkozással bíró hölgy ismeretségét óhajtja kit anyagilag támogatna. Csak teljes című ajánlatot kérek „Komoly” jellegére. 4264

„KOMOLY” Szerény, Kevés jövedelem Lakással rendelkezem. Igazi barátság, Garus, Első lépés Szép lemet, Házias, Özvegy Szorgalmas Egyetemi hallgató, Barna-szőke, Ijedős fiu, Szomorú élet, jellegű levelek átvehetők Wallinger hirdetőjében. 11233

TISZTESSÉGES FOGLALKOZÁSÚ intelligens hölgy oly diskrét uriember intím barátságát keresi, ki őt sürgősen 3000 leiel kiscigihetné. Leveleket teljes címmel a kiadóba kér. „Szép termetű árva” jellegére. 4248

FÜGGETLEN, szép csinos s otthonával rendelkező ifjú hölgy támogató barátja femme feltétlen uriember. Leveleket „Öt-hon” jellegére alatti kérek pontos címmel. 4252

Alkalmazás.

MINDENES leány azonnal vagy november 1-re felvétetik Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. 200

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 700

MOSÁST, VASALÁST, uri házaknál vállalom. Toma Miklósné, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 19. 4246

HÁZTARTÁSBAN JÁRTAS jobb leány ajánlkozik idősebb keresztény házaspárhoz. Családiás bánásmódra reflektál. Cím a kiadóban. 4229

DEUTSCHES FRAULEIN wird zu einem neun jährigen Mädchen gesucht. Adresse in der Administration 4230

HAT KÖZÉPISKOLÁT VÉGZETT nős egyén több évi irodai gyakorlatjal jegyzőségénél alkalmazást keres. Boldis, Tornyá. 4242

JUTÁNYOSAN vállalom felső ruha fehérnemű varrást himzést, azzurozást, monogram filé készítést, előnyomatást. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4234

JOBBSZAKÁCSNÓ uriházhoz ajánlkozik. Cím a kiadóban. 4247

HAZI VARRÓNÓ házakhoz ajánlkozik. Cím a kiadóban. 4249

FŐZNI tudó mindenek, vagy bejárónó felvétetik Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. I. em. 11331

TECHNIKÁT VÉGZETT fiatalember ajánlkozik nagyobb ipari vagy gazdasági üzemhez november 1-ei belépéssel, ki a gépészeti technikai és irodai teendők elvégzését vállalja. Szíves megkezesést a lap kiadóhivatalába kér „Technikus” jellegére. 4246

NŐI KALAP alakítást legolcsóbban elvállalom Str. Bucur (Eötvös-utca) 4. 11232

ÖNÁLLÓ VARRÓLEÁNYOK és egy ügyes szabásmű felvétetik Fortuna áruház Str. Colonel Pirlol (Vörösmarthy-utca) 3. 4188

IRODAI teendőkben jártas leány azonnali belépésre kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 11232

KÉZHEZ DOLGOZÓ masamód jó fizetéssel azonnal felvétetik Bóra Margit kalap- és iparművészeti szalonjába Str. Gheorghe Popa (Ferdinánd-utca) 8. 11232

TANULÓLEÁNYOK felvétetnek, díjtalan szabástanításban részesülnek. Trébits Lenke Str. Alexandri (Salacz-utca) 6. 11102

PERFECT gyors- és gépirónó irodai gyakorlattal azonnali belépésre kerestetik. Németül tudók előnyben. Cím Kelet hírlapirodában. 11103

MASAMÓD első munkaerő felvétetik a „Hunia” női kalapüzletben. 4259

MÉGBIZHATÓ tisztességes idősebb urinő kerestetik 3 éves fiúcska mellé, jó bánásmód, csendes nyugodt otthon biztosítva, viszont feltétlen erkölcsös viselkedés megkívánatik. Német anyanyelvűek előnyben. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Özvegy” jellegére. 4207

AZONNALI BELÉPÉSRE kezelői vagy segédi állást keres Korvya Sándor főmól nár Kisszentmiklós. 4212

FEHÉRNEMŰ javítást vállalom jutányos ártért. Cím Wallinger hirdetőjében. 11231

FELSŐRUHA, gyermekruha varrást olcsón vállalom. Cím Kelet hírlapirodában. 11102

Lakás.

JÓZAN ÉLETŰ tisztességes fiatalember keres egy butorozott szobát mielőbbi elfoglalásra. Lehetőleg villanyvilágítással, ahol estenként a tanulmányait folytathatja. Címet kérem a kiadóba leadni. 4247

BUTOROZOTT szobát keres nőtlen uriember. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11232

Vétel és eladás.

BABAKELENGYE, gyönyörű eladó Szirmai-ügynökség Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11205

PERZSASZÖNYEGEK, 300×100, 200×115 eladók. Megtekinthetők Szirmai-ügynökség Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11205

SZÜRKE RÓKA fehér róka boa opossus bétésű férfi bunda, keleti terítő, két új selyem paplan egy álló tükrös olcsón eladó Bulev. Reg. Maria (Andrássy-tér) 21. I. em. balra. 4253

EBÉDLŐSZÖNYEG 400×300 majdnem új eladó. Megtekinthető Szirmai-ügynökség Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11205

AUTÓ GUMMIK Michelin Pirelli minden számban készleten Kovács Soma Társánál Arad. 4261

MALOMKÖVEK eredeti francia és hazai szítaselyem, gépolajok gépszijjak malomszerek, Carbide Kovács Soma Társánál Arad. 4262

ZONGORA elsőrendű angol mechanikával két fikus, egy páma, kokszkályha, öt mázsa koksz konyhabutorok és képek eladók Számó Péter Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 22. 11331

ELADÓ Erbach hosszú szalon zongora, tea-asztal futószőnyeg Str. Consistorului (Batthyány-utca) 7. 4257

VILÁGOS cseresznye háló sürgősen jutányos árban eladó Strada Iernei (Tél-utca) 4a) 11102

MINDSZENTI ünnepekre levágó és cserepes őszirózsá és chrisztinok jutányosan kaphatók Calea Aurel Vlaicu (Pécskai-ut) 22—26. Marta-gyárral szemben. 4244

DAMASZT békebeli, teljesen új asztal-neműk, kézihimzésű fehérneműk eladók. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4232

TIZEDES MÉRLEG megvétele kerestetik Barthmes Viktor. Str. Alexandri (Salacz-utca) 3. 4238

SZÖRME BÉLÉSŰ köpenyeg eladó. Megtekinthető Zimmermann Ignác üzletében. 4245

GÉPOLAJ hordonként olcsón kapható Barthmes Viktor Strada Alexandri 3. Telefon 208. 4237

EZÜSTÖT szőnyegeket legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bul. Regele Ferdinand (Andrássy-tér) 20. 11045

ELADÓ egy nagy háromajtós szekrény és egy nagy hádogégtábla. Fehér si Comp. manicúr-üzlet. 11102

FEHÉR gyermekkosci sürgősen eladó. Cím Kelet hírlapirodában. 11102

MESTERHEGEDŰ jutányosan eladó Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 50. 4266

BUTOR, Ebédli és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butoraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPIR, vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében Dobó-u. 10671

VEHET, eladhat, cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

RUHAFESTÉK valódi Bermann-féle ismét kapható. Főraktár: Szondy gyógyszer-tár. 3973

ALIG HASZNÁLT legjobb állapotban levő 8-as gőzcséplő garnitúra halál eseti miatt eladó. Megtekinthető Hamar Sándornál Strada Granicerilor (Török Ignác-utca) 14. 4210

LÁBZSÁKOK, utazóbundák legjutányosabban kaphatók kölcsönbe is Schächternél, Piata Plevnei No. 5. 4209

HÁROMAS SZÁMÚ kovács fujó teljesen új, egy öntött vaskályha és egy üstház eladó Strada Costa Negri (Nagy Sándor utca) 6. 4213

PERZSAKABATOT, vagy muffokat és bibeiszőrmét, használtat átalakításhoz megvétele keresek Bulevardul Carol I. (Erzsébet-körút) 26. emelet balra. 4218

ELADÓ télikabát, férfi ruhák Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 39. ajtó 3. 4221

SZIKVIZGYARTO-GEP és hozzávaló felszerelés (alig használt), olcsón eladó, Rácz József, „Erzsébet”-szikvizgyár, Arad, Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. sz. 4224

ÓLMOT bármily mennyiségben veszek Rácz József „Erzsébet”-szikvizgyár, Arad, Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. sz. 4225

DYNAMOT keresek megvétele, nickellezéshez (4 volt 30 amper). Rácz József „Erzsébet”-szikvizgyár, Arad, Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 4. sz. 4226

Ingtalan.

ARADON 22 hold szántó eladó Strada Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4235

TIZENHAT hold szántó aradi határban jutányosan eladó. Felvilágosítás díjtalan Cornul vanatorului (Vadászkürt) kávéházban. Szerényél 11331

Oktatás.

FILE munka oktatásra tanfolyamot nyitunk. Beiratkozhatni november 15-ig Str. Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4231

Különféle.

URINOK részére varró- és szabásművelő állandó tanfolyam Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. em. udvari feljárt. 4236

VIZUMOZÁST 40 leiert kezdé estig vállalom szíveségből Brunner Béja Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 11331

NŐI SZABÓSÁGOMHOZ elsőrendű szabász vagy szabásművelő társulnék. Lakás és iparom van. Fizető és tanuló leányok felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban. 4258

CHARLES WANCHURA névre szóló Amerikai utlevél az aradi külföldi bejelentő hivatalnál elkallódott. Kérem, ki tévedésből elvitte Lenkey-utca 8. sz. náhozza el. 4256

NAGY bórspince kiadó Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 50—51. 4266

VIZUMOZÁST HARMINC LEIÉRT vállalom szíveségből kedden délig Lickó virágüzlet Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 28. 4248

RAKTÁRHELYISÉG álványokkal és asztalokkal november elsőjétől átvehető. Ugyanolyan egyes számú Wertheim-szekrény eladó. Böyebbet Str. Horia (Széchenyi-utca) 11. ház mesternél. 4239

OLAJOK, Destillált és raffinált gépolaj, vulcan olaj, gőz- és motorhengerolaj, autóolaj, autó- és nichézbenzin továbbé zsír, sárga és fekete kocsikenőcs, tők-mag-, napraforgó- és repceolaj, olajpogácsák napi áron kapható az Industria Aradana De Uleului S. P. A., Aradi Olajipar Rt.-nél Aradon, Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Bent-tér) 22. Telefon 135. sz. 10641

NYOMDA RÉSZERE alkalmas helyiséget, lehet raktár vagy pince sürgősen keres az „Arader Zeitung” Bulev. Reg. Maria 9. 4222

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 38. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.